

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Lunca Ion în numele inculpatei Bandrabura Olga, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, în cauza penală privind-o pe

***Bandrabura Olga xxxx**, născută la xx xx xxxx,
originară din xxxx, domiciliată în mun. xxxx xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.11.2016 – 15.05.2018;

Instanța de apel: 07.06.2018 – 12.09.2018;

Instanța de recurs: 09.11.2018 – 12.02.2019.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul central din 15 mai 2018, Bandrabura Olga a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar conform prevederilor art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că la 17 septembrie 2016, aproximativ la ora 12.40, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, în timp ce cet. Uscatu Irina se afla în piața comercială situată pe bd. Dacia 10 mun. Chișinău, în mod deschis, i-a sustras și însușit un portmoneu confecționat din piele de culoare neagră în valoare de 2 500 lei, în care se afla un card bancar de la BC „Moldinconbank” și un card bancar de la BC „Victoriabank” pe numele lui Uscatu Irina, mijloace bănești în sumă de 52 lei, carduri de reducere de la centre comerciale, prin ce i-a cauzat lui I. Uscatu o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 2 552 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. Procurorul, solicitând casarea parțială a sentinței din motivul blândeții pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatei Bandrabura Olga, în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, fără amendă.

În motivarea apelului acuzatorul de stat a invocat că pedeapsa stabilită inculpatei cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal este prea blândă în raport cu circumstanțele cauzei, prima instanță la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatei, care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, concluzii nu a făcut, săvârșind din nou o infracțiune.

Instanța a ignorat faptul că potrivit art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, astfel, urma să aplice o pedeapsă privativă de libertate mai aspră în privința inculpatului, ca pedeapsa să-și atingă obiectele fixate.

Totodată, instanța la stabilirea pedepsei cu închisoare, nu a stabilit tipul penitenciarului.

3.2. Avocatul Lunca Ion în numele inculpatei, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatei Bandrabura Olga să fie recalificate în baza art.192 alin.(1) Cod penal.

În motivarea apelului, apărătorul a menționat că, instanța de fond a apreciat eronat declarațiile părții vătămate și ale martorilor, or, declarațiile acestora sunt contradictorii și neveridice.

Totodată, apelantul a indicat că, sentința este bazată pe presupuneri, iar organul de urmărire penală nu a prezentat probe care să confirme vinovăția inculpatei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și just a ajuns la concluzia că inculpata Bandrabura Olga, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal - *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, ceea ce rezultă din totalitatea de probe acumulate în cauză, apreciate cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

În pofida faptului că inculpata nu și-a recunoscut vina în cele incriminate și deși aceasta invocă faptul că acțiunile sale urmează a fi calificate în baza art.192 alin.(1) Cod penal, vinovăția acesteia în comiterea infracțiunii incriminate a fost dovedită cu certitudine prin probe acumulate de organul de urmărire penală, cercetate de către prima instanță și verificate de către instanța de apel și anume prin: declarații părții vătămate Irina Uscatu, declarațiile martorilor I. Boșcăneanu și V. Sebova, precum și materialele cauzei.

Instanța de apel a reținut că fapta inculpatei Bandrabura Olga întrunește elementele

constitutive ale infracțiunii prevăzută de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de o persoană, cu cauzarea de daune în proporții considerabile. Sustragerea a fost comisă în mod deschis, fapt ce împiedică recalificarea acțiunilor inculpatei în baza art.192 alin.(1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a considerat, că probele examinate formează un ansamblu probator al vinovăției inculpatei și combat argumentele prezentate de inculpată și apărătorul acesteia, care este o evidentă formă de evitare de la răspunderea penală pentru infracțiunea săvârșită, or, s-a stabilit cert și fără careva dubii, că faptele expuse în învinuire își regăsesc confirmarea prin probele administrate și cercetate în ședința de judecată, suplimentar în instanța de apel.

Referitor la pedeapsa stabilită, instanța de apel a reținut că prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61,75 Cod penal, ținând cont de circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă, în măsură să-și atingă scopul de corectare și reeducare.

Astfel, Colegiul a conchis că argumentele invocate în apelurile declarate sunt neîntemeiate, fapt ce a dus la respingerea acestora ca nefondate, cu menținerea hotărârii contestate.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Lunca Ion în numele inculpatei, invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.pct.6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie recalificată infracțiunea incriminată inculpatei din art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal în cele ale art.192 alin.(1) Cod penal.

În motivarea recursului, apărătorul susține că instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor cercetate în ședința de judecată și în baza cărora O. Bandrabura a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzută de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal.

Recurentul susține că la materialele dosarului nu există nici o probă care ar confirma faptul că inculpata a fost văzută de către partea vătămată sau de către alte persoane, în momentul când a sustras geanta. Nu este clar care probe confirmă sustragerea deschisă a bunurilor părții vătămate în condițiile, în care toți martorii declară momentul când partea vătămată solicită inculpatei să-i prezinte ce are în geanta sa și despre modalitatea cum a fost găsit portmoneul, dar nu despre modul de sustragere deschisă.

Este evident că la calificarea juridică a infracțiunilor prevăzute de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal și art.192 alin.(1) Cod penal se rețin foarte multe semne asemănătoare. În speță nu este clar cum instanțele de judecată au identificat modul de sustragere deschisă a bunurilor și care probe confirmă existența acestei circumstanțe.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului depus de avocatul Lunca Ion în numele inculpatei, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece este lipsit de temeiuri legale.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța de recurs este în drept să îl admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Reieșind din prevederile art.414 Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Din materialele cauzei se constată că, potrivit ordonanței de punere sub învinuire și rechizitoriului, inculpata Bandrabura Olga a fost pusă sub învinuire în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal – jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzare de daune în proporții considerabile.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs menționează că prima instanță constatând fapta din rechizitoriu, reține în partea descriptivă precum că fapta inculpatei Bandrabura Olga întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal – jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de o persoană, cu *aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei*, cu cauzare de daune în proporții considerabile. (f.d.166 vol. I). La rândul său, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței menționate, a adoptat o soluție prin care a respins apelurile declarate și a menținut hotărârea primei instanțe.

În decizia sa, instanța de apel admite mențiuni ce nu corespund realității: la pct.11 din decizie menționează în calitate de parte vătămată pe Ion Bucliș, care nu are așa calitate în speța dată; la pct.12 din decizie concluzionează că este dovedită vina inculpatei în

comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. f) Cod penal, care nu i-a fost incriminat acesteia; la pct.17 din decizie, contrar art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, în mod tranșant se *bazează pe presupunerea* despre existența criteriului obiectiv.

La acest capitol instanța de recurs atestă că, oricare element constitutiv al laturii obiective a infracțiunii imputate persoanei și puse sub învinuire, urmează a fi demonstrat cu probe suficiente și convingătoare că s-a comis anume această infracțiune.

Colegiul penal lărgit reține că, conform art.53 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, la examinarea cauzei penale în instanța de judecată, procurorul reprezintă învinuirea în numele statului și prezintă în ședința de judecată probele acuzării.

Conform art.325 Cod de procedură penală, judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și *numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu*.

După cum rezultă din rechizitoriu, inculpata a fost învinuită pentru faptul că a comis jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile, acțiuni ce au fost încadrate în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal.

Instanța de fond, a recunoscut-o vinovată și condamnat-o pe Bandrabura Olga de comiterea infracțiunii prevăzute la art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal - încadrând acțiunile acesteia - în jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de o persoană, *cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei*, cu cauzare de daune în proporții considerabile.

Conform art.113 Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Colegiul penal lărgit constată că, partea acuzării în actul de învinuire a calificat fapta inculpatei Bandrabura Olga în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal - sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzare de daune în proporții considerabile, însă, prima instanță a reținut în seama inculpatei semnele calificative „sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de o persoană, *cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei*, cu cauzare de daune în proporții considerabile”.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că prima instanță greșit a reținut în seama inculpatei *aplicarea violenței pentru viața și sănătatea persoanei*, însă în comiterea unor astfel de acțiuni, Bandrabura Olga nu a fost învinuită prin rechizitoriu.

Deci, prima instanță a comis o eroare de drept depășind limitele învinuirii, iar instanța de apel, cu toate că în partea descriptivă a deciziei nu a indicat aceste constatări, totuși a menținut soluția primei instanțe și nu a corectat eroarea dată.

Reținând cele menționate, instanța de recurs constată că decizia contestată este viciată în partea motivării concluziei privind încadrarea acțiunilor inculpatei.

Prin urmare, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că instanța de apel a examinat pur formal apelurile declarate, nu sa expus asupra tuturor motivelor invocate în apelul avocatului și anume – invocând doar presupuneri, nu a cercetat și nu adat răspuns la argumentul că inculpata anume a mizat pe faptul că va obține sustragerea pe neobservate,

însă a adoptat o soluție neargumentată la modul cuvenit, astfel că decizia nu poate fi menținută și urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Instanța de recurs consideră, că erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece aceasta nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Încălcările enunțate determină, incontestabil, Colegiul penal să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată, în cadrul căreia instanța de apel urmează să țină seama de cele expuse în prezenta decizie, să înlăture erorile admise, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, cu respectarea prevederilor art.art.414, 417, 419 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Lunca Ion în numele inculpatei Bandrabura Olga, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, în cauza penală privind-o pe *Bandrabura Olga xxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la 14 martie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Timofti Vladimir

Conform art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală
în cauza penală privind-o pe **Bandrabura Olga xxxx**.

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2019, a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Lunca Ion în numele inculpatei Bandrabura Olga, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, în cauza penală privind-o pe Bandrabura Olga xxxx, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

2. Am semnat cu respect decizia, dar nu am fost de acord cu soluția adoptată și am propus o altă soluție, de respingere a recursului ordinar declarat de avocatul Lunca Ion în numele inculpatei Bandrabura Olga, cu menținerea deciziei atacate.

3. Pentru a fi mai succint, indic că susțin în totul ce este indicat în partea introductivă și în pct. 1-7 a deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2019, nr. 1ra-160/2019, în prezenta cauză.

4. Nu am susținut pct. 8-9 cu motivarea și soluția expuse în decizia nr. 1ra-160/2019.

Consider că decizia instanței de apel atacată este legală, motivată și întemeiată, bazată pe cumulul de probe examinate de către prima instanță, verificate în instanța de apel. Ca probă decisivă care confirmă vinovăția inculpatei de comiterea infracțiunii incriminate sunt declarațiile părții vătămate Uscatu Irina (în decizie e eroare materială, fiind indicat Bucliș Ion), care amănunțit a expus cum portmoneul i-a fost sustras deschis, prin jaf de către inculpată, în momentul „când portmoneul se afla la ea în mână și era gata să-l pună în geantă, însă a simțit o lovitură în umărul stâng, și a simțit că mâna stângă se duce în urmă și geanta și corpul ei se ducea în partea stângă” (f.d. 156).

În confirmarea acestor declarații a părții vătămate sunt și declarațiile martorilor Bocsăneanu Ilie (f.d. 158); Sebova Valentina (f.d. 159).

Reieșind din aceste mijloace de probă, consider că instanța de apel corect a menținut soluția de condamnare, calificând corect acțiunile inculpatei Bandrabura Olga în baza art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal, fiind stabilită în cauza dată și o pedeapsă echitabilă inculpatei.

4.1. Mai consider că motivele invocate în pct. 8 din decizia nr. 1ra-160/2019 în prezenta cauză, cu privire la indicarea în decizia instanței de apel: „art. 287 alin. (2) lit. f) Cod penal”; „cu aplicarea violenței nepericuloase”; „se bazează pe presupunerea părții vătămate”, „Bucliș Ion”, consituie erori materiale evidente, care puteau fi reparate în procedura prevăzută de art. 249 Cod de procedură penală, de către instanța de apel.

5. Reieșind din aceste considerente, am propus soluția, conformă prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, de respingere a recursului ordinar declarat de avocatul Lunca Ion în numele inculpatei Bandrabura Olga împotriva deciziei

Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, cu menținerea deciziei atacate, dar nu am fost susținut de ceilalți judecători.

Judecător

Timofti Vladimir